

Meghívó

A Dohány utcai körzet szeretettel meghívja Önt és kedves családját chanukkai ünnepségére.

Időpont: 2015. december 6-án 15:00

**Helyszín: 1075. Bp. Wesselényi utca 7.
Goldmark terem**

**Ünnepi beszédet mond: Dr Frölich Róbert főrabbi
Az 1. láng ünnepélyes meggyújtása**

Vidám műsor

**Masa Anita, Zsolnai Júlia, Garai Róbert, Kertész Péter,
Masa Tamás, Csányi Sándor közreműködésével.**

**Az ünnepség után hagyományos chanukkai
fánkkal várjuk Önöket.**

Izraeli filmhét december elején

A korábbi évekhez hasonlóan közönség és szakmai sikereket aratott izraeli filmeket vetítenek majd a XIX. Izraeli Filmhéten december 3-9. között a budapesti Puskin Moziban.

Az idei év témája a sokszínűség. A műsor tizenhat dokumentum- és játékfilmet tartalmaz.

A rendezvény Izrael Állam Nagykövetsége és az Izraeli Kulturális Intézet együttműködésében valósul meg.

A filmhét egyik legnagyobb sikerének ígérkezik „Dancing Arabs”, amely azt mutatja be, hogy a Közel-Keleten élni identitás kérdése. Hosszú története van e régióknak, amely összefonódott a birtoklásáért folyó küzdelemmel, spirituális és vallási kötelekekkel, félelemmel, terrorral, valamint a kegyelem, a remény és a megosztó gyűlölet pilanataival.

A Csakis New Yorkban című filmben a harmincas éveiben járó Arafat Sulliman megpróbálja rendbe hozni lecsúszott életét, és véget vetni pornóúság-függőségének, miközben szülei - akarata ellenére - palesztin lányokkal próbálják összeboronálni. Kicsapongásai egyikének végén a szülők toleranciáját feszegetve hazavisz egy új lányt, aki izraeli.

Közkívánatra ismét műsoron a nagysikerű dokumentumfilm, A zöld herceg – A Hamasz fia. A valós tényeken alapuló thriller Moszab Hasszán Juszeftől, a Hamasz egyik vezetőjének fiáról szól, aki az izraeli hírszerzést különösen fontos információkkal látta el. A „Zöld Herceg” kódnevű férfit sikerült beszervezni és egy évtizeden át saját népe ellen kémkedett. Terror, árulás, pokolian nehéz döntések és egy politikai szembenálláson is átívelő barátság története ez a film.

Elkészült az új tábla

Egyrészt szomorú, másrészt örömteli, hogy betelt mindkét tábla a Jahrzeit-falon. Szomorú, hiszen azt jelenti, sok-sok eltávozott szeretetünkre kell emlékezni. Örömteli, mert bizonyítja, jó ötlet volt, illetve így sokan állíthattak emléket elhunyt hozzátartozóiknak. A körzet vezetése a jelentős igényt figyelembe véve úgy döntött, újabb táblát állít a Dohány utcai zsinagógában.

Az új táblát, a kis névtáblákkal, illetve a gyertyákkal a Zsidó Kulturális Fesztiválra átadták, így a fesztivál látogatói már megtekinthették azt a zsinagóga bejáratánál.

Aki korábban elmulasztott jelentkezni, s most úgy gondolja, ily módon emlékezne elhunyt családtagjára, még nem késett el, és pótolhatja. Jelentkezni a templomkörzetben Fülöp Ildinél lehet.

Támogassa zsinagógánk alapítványát!

Az Alapítvány a Dohány utcai zsinagógáért az elmúlt években rengeteg programot szervezett a körzet hívei számára (kirándulás, múzeumlátogatás stb.), de környezetünk szebbé alakításáért is rengeteget tett Nádél Tamás elnök vezetésével. Elég megemlíteni az Emánuel park átalakítását, a sírkert rendbetételét, vagy éppen a Dohány templom orgonájának felújítását. S persze még hosszan sorolhatnánk, megemlítve, hogy minden évben anyagi segítséget nyújt valamely zsidó intézménynek.

Kérjük, támogassa Alapítványunkat!

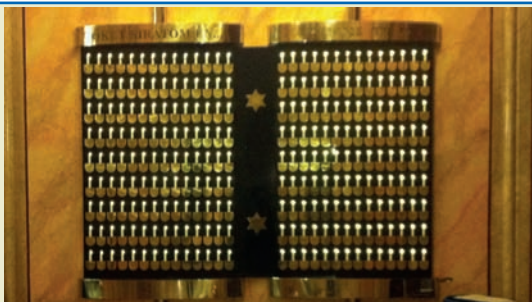
Bankszámlaszám: 11707024-20359234-00000000

IBAN: HU71 1170 7024 2035 9234 0000 0000

Jahrzeit-napok a falnál

A Dohány utcai Zsinagógában a fekete gránitból készült Jahrzeit-falon a kis névtáblák alatti gyertyák évente öt alkalommal gyulladnak fel, s emlékeztetnek elhunyt hozzátartozóinkra, ismerősünkre. A négy Mázkir napon, vagyis Jajm Kippur, Smini Áceresz, Pészach 8. és Sovuajsz 2. napján és haláluk héber naptár szerinti évfordulóján – az előző estétől – világítanak szereteteinkért a gyertyák. A Jahrzeitnapon a reggeli i.tentiszelet után a közösség átmegy a falhoz és Káddist mond az elhunytért. Lapunkban továbbra is közreadjuk, hogy elhunyt szereteteiknek mikor van a Jahrzeitje.

Marsányi Ernő	december 2.	Kohn Ilona	december 16.	Kálmán Ferenc	december 23.	Propper Simon	december 30.
Jakab Márton	december 3.	Krebsz László	december 17.	Izsák Vilmosné	december 25.	Moussong Sándor	december 31.
Márta Kohn	december 7.	Schiller Gyuláné	december 18.	Szőnyi Sándor	december 28.	Polgár Miklós	december 31.
Gárdonyi Tibor	december 8.	Sömjén Ferencné	december 18.	Zsoldos János	december 28.		
Hajdú Gusztáv	december 13.	Endler Józsefné	december 20.	Dr. Zsoldos Mária	december 29.		
Glasel Adolfné	december 14.	Dr. Orbán István	december 20.	Kálmán Kálmán	december 30.		

PESTI SÓLET

A DOHÁNY UTCAI KÖRZET HAVILAPJA WWW.DOHANY-ZSINAGOGA.HU

Várkonyi Tibor és Dési János írása (5. és 8. oldal)

Zsinagógák a nagyvilágból (9. oldal)

MACCABI EURÓPA JÁTÉKOK 2019: BUDAPEST!!! (10-11. oldal)

Fotó: Ligeti Dávid

Dr. Frölich Róbert rovata

Az időszámításunk előtti II. században, Jeruzsálemben a Makkabeusok győzelmet arattak azzal a görög hadsereggel szemben, amely mind létszámban, mind fegyverek tekintetében számottevően túlerőben

Csodákat hozott a felszabadító kalapács

Az időszámításunk előtti II. század elején a szír-görög Szeleukidák uralták Izraelt, a zsidókat pedig a Nagy Sándor-i hódítás óta első ízben kényszerítették a görög törvények betartására. Jeruzsálemben a görögök sorra bocsájtották ki az elnyomásra irányuló rendelkezéseket. Megtiltották a legtöbb micve teljesítését, s ezáltal igencsak megnehezítették a zsidók életét. A körülmételést, ami I.ten szövetségének testi megnyilvánulása, törvényen kívül helyezték. A szombat megtartása tilos volt, mert a zsidóságnak ez volt a béke és nyugalom szimbóluma, amit megérdemelten vártak hétről hétre, ami elválasztotta őket a többiektől. Azok, akik ezt megtagadták, máglyán végezték, s abba a Tórába bugyolálták őket égetés előtt, amit tanítani igyekeztek.

rül kalapácsot, pörölyt jelent. Ezen kívül mozaikszóként is értelmezhető a következő mondatból: „Mi Komajchó Boélim Hasém!” (Ki olyan a magasztosak közül, mint Te, Ö.való!)

Ünnepi hagyományok

Jellemező szokás a gyerekeknek Chanukkapénzt (chanikegeltet) adni és trenderlizni. Ez egy pörgethető téglatest alakú pörgettyű, amelynek a négy oldalára négy különböző héber betű van felvésvé. Nun, Gimmel, Hé és Shin. Ezek a következő mondat szavainak kezdőbetűi: Nész Gódajl Hójó Som, ami magyarul annyit jelent: Nagy Csoda Történt Ott. Izraelben az „ott-Som” szó helyett az „itt-Paj” szó kezdőbetűje azaz Fé van a trenderlin.

Hagyomány ilyenkor többet adakozni a szokásosnál. Mivel Chanukka ünnepének központjában az olaj áll, ezért olyan ételeket szokás enni, amik olajban sülték. Hogy pontosan mik a hagyományos ételek, az területenként változó. Kelet-Európában a krumplis palacsinta, a latkesz (lepcsánka) szokásos. A szfárd zsidóknál a fánk honosodott meg. A görög zsidók a fánkot loukomades-nek nevezik, a perzsa zsidók pedig zelebi-nek.

volt. A Makkabeusok felkelése volt a válasz arra, hogy a görögök erőszakkal próbálták a zsidókra kényszeríteni az istentelen hellén életformát. Ez Chanukka első csodája: a maroknyi sereg győzelme a görög elnyomók felett, a szabadság diadala az elnyomatás felett.

A Makkabeus szó egyébként hébe-

A Menóra lángjainak meggyújtása fontos szerepet játszott a mindennapi I.tentisztelet során a Szentélyben. Amikor a Makkabeusok felszabadították a Szentélyt és kiűzték az összes görög betolakodót, akkor csak kis korsónyi tiszta olajat találtak a Menóra meggyújtásához.

Az olaj egy napra volt csak ele-

gendő, viszont a tiszta olaj előállítása nyolc napot igényelt. A második csoda az volt, hogy ez az egy napra elegendő olaj nyolc napig égett. A Chanukka szó maga annyit tesz: (újja)avatás, felavatás. A görögök felett aratott győzelmet követően a Makkabeusok megtisztították és újjaavattak a Szentélyt és az oltárt, amit megszenteltelenítettek a pogány betolakodók.

Ezen túlmenően pedig a Chanukka szó két részre is osztható.

A „Chanu” héber szó azt jelenti: „letáboroztak, megpihentek” és „Ka”, aminek a héber betűk szerinti

számértéke 25. Kiszlév hónap 25. napján a makkabeusok megpihentek ütközetük után és győzedelmesen bevonultak a Szentélybe, hogy újjaavassák azt. Ezért kezdődik az ünnep Kiszlév 25-én. Chanukka mind a nyolc napján meggyújtjuk a kilencágú chanukijában a gyertyákat, minden nap eggyel többet. Az elsőn egyet, a másodikon kettőt egész addig, míg mind a nyolc nem ég. A kilencedikkel, a samesszal (szolgagyertyával) gyújtjuk meg a többi gyertyát, mégpedig sötétedés után. A péntek este azért kivétel, mert akkor a szombati lángok meggyújtása előtt gyújtjuk meg a gyertyákat, mivel a szombat lángjainak fellobbanása után már beköszönt a sábesz, mikor tilos tüzet gyújtanunk. A legelső napon a jobb szélen levő gyertyatartóba kell tenni a gyertyát. A második napon a jobb szélen lévőbe és a közvetlen mellette lévőbe. S minden este eggyel többet jobbról balra haladva kel beilleszteni a gyertyákat. Meggyújtani pedig balról jobbra haladva kell őket, hogy az új gyertya lobbanjon lángra elsőként.

Kvíz

1. Mikor ünnepeljük a Chanukka első napját?
 2. Ki volt a szír-görögök elleni felkelés vezetője?
 3. Miért nyolc napos az ünnep?
 4. Mi a neve annak a gyertyának, amellyel a többit meggyújtjuk?
 5. Összesen mennyi gyertyára van szükség a nyolc nap alatt?
 6. Miben különbözik Chanukka a többi ünneptől (Pészach, Rajs Hassono, Jajm Kippur)?
 7. Melyik oldalról kezdjük a gyertyákat a chanukkiába tenni?
 8. Mi az ünnep kedvelt étele (édessége)?
- +1. Mivel játszanak ilyenkor a gyerekek?

Megfejtések:

1. Kiszlév 25
 2. Juda Maccabi.
 3. Mert 8 napig égett a Szentélyben talált, amúgy egy napra elég olaj.
 4. Samesz.
 5. 44.
 6. Az egyetlen, amely nem szerepel a Tórában.
 7. Jobbról.
 8. A fánk!
- +1. Trenderli.

JÁTÉKOK 2019: BUDAPEST!!!

Keleti Ágnes és az ifjak

hogy a magyar kormány támogatja a Maccabi VAC pályázatát, s siker esetén 2,1 milliárd forintot biztosít a szervezésre és rendezésre.

Előbb a svájciak mutatták be félórában Bazel pályázatát. Semmi izgalmas nem hangzott el. Nem is hozták lázba a küldötteket, ám annál több kérdést kaptak.

Rózsa Iván személyes emlékekkel, azzal kezdte prezentációnkát, hogy miként jutott ki a junior kosárlabda csapat tagjaként az 1993-as Macca-biah-ra Izraelbe. Fel is keltette az érdeklődést!

Ötvennél is több küldött

A budapesti kongresszusra 23 ország ötvennél is több küldötte érkezett. Az eseményen részt vettek az Európai Maccabi Szövetség által szervezett Future Leaders Forum (FLF) fiataljai, s nem csak Európából, de például Guatemalából is. A program fontosságát mutatja, hogy a helyi Maccabi szervezetek és az EMC is figyeli a te-hetségeket. A hollandoknál éppen a kongresszus előtt adta át a stafétabotot az elnökség a fiataloknak. Így valóban az FLF tagok közül kerülhetnek majd ki a jövőbeli vezetői.

Visszatérve a kongresszusra: a delegáltak előbb az elmúlt négy év eseményeit elemezték, összegezték. Majd természetesen kiemelten foglalkoztak a nyári a berlini európai játékokkal. De már sok új információ elhangzott a két múlva Izraelben esedékes Maccabiah-ról is. Szó esett az aktuális magyar politikai helyzetről, a bevándorlásról, illetve arról, hogy hogyan jelenik meg az antiszemitizmus a sportban. Motti Tichauer maradt az elnök a tisztújítás után is. /Már itt is értünk el sikert, a pályázat előkészítő csapat egy tagja, Burián Barbara december 1-től az FLF és az EMC média koordinátoraként dolgozik./ Vasárnap pedig eljött a számunkra oly fontos pillanat, a 2019-es Európa Játékok helyszínéről döntött a küldöttség...

tek... szinte gépiesen nyúltak a fiatalok által osztogatott Rubik kockákért.

Rögtön kezdődött a szavazás. Néhány perc múlva pedig Motti Tichauer az Európai szövetség elnöke bejelentette, a 2019-es Maccabi Európa Játékok házigazdája: BUDAPEST!

A magyar delegáció tagjai, a barátok boldogan, illetve esetenként könnyes szemmel ugrottak egymás nyakába.

Néhány küldött elmondta, azért választotta Budapestet, mert míg Bazel esetében azt érezték, szeretnék, a mi pályázatunk kapcsán viszont azt, hogy akarjuk a rendezést...

Hazafelé indulva, még a szálloda folyosóján futottam Motti Tichauerbe, aki gratulált és egy hónappal korábbi beszélgetésünkre utalt (erről a Pesti Sólet előző számában olvashattak):

Remek a hangulat a hajón

A folytatás kevésbé volt átütő erejű, túl sok információt akartunk átadni, de a képek, és a kidolgozott koncepció jelezte, mennyit dolgozott az előkészítő csapat. Zárásként jött a nagy durranás! Magyarország legsikeresebb női olimpi-konja, az évtizedekig Izraelben edzősködő, 94 esztendő, Keleti Ágnes lépett a pódiumra a Maccabi VAC ifjú sportolóival. Ötszörös olim-piai bajnoknőnket meghatottan nézték a küldöt-

– Akkor most ugye nagy a boldogság?
– Nézzen rám, ránk...
– Lesz újabb riport – kérdezte mosolyogva.
– Persze, hiszen mostantól sűrűn látjuk egymást – feleltem.
– Valóban, mostantól többször jövök majd Budapestre.
– Várunk, miként a sportolókat és minden résztvevőt 2019-ben a Maccabi Európa Játékokon!

GYŐZTÜNK! MACCABI EURÓPA

Schiller Zsolt

Budapest adott otthont november 11-15. között a soros Maccabi Európai Kongresszusnak. A szervezők mindent megtettek, hogy a vendégek jól érezzék magukat. A legfontosabb mégis az volt számukra (is), hogy a záró napon, a küldöttek úgy döntsenek, Budapest adhat otthont a 2019-es Maccabi Európa Játékoknak is. Nos, a szavazás után boldogan ünnepelhettünk...

A küldöttek a Marriott Hotelben szálltak meg, s többen ámulva nézték szobájuk ablakából a Dunát, még inkább este a kivilágított Lánchidat, illetve Várat. Talán néhányan éppen a pazar látvány és a változatos programok miatt választották vasárnap Budapestet. A hivatalos teendők mellett mit csináltak? Nos, jártak a Parlamentben, emlékeztek és koszorút helyeztek el a Duna parton, a Cipőknél. Szerveztek számukra egy sétát, a zsidónegyedben, fogadta őket Heisler András a Mazsihisz elnöke, részt vettek a tiszteletükre adott díszvacsorán a Goldmark-teremben. Péntek este vendégeink voltak a mi csodálatos Dohány utcai zsinagógánkban, amelyről rendre ámulattal és elismeréssel szóltak. Figyelmesen hallgatták dr. Frölich Róbert köszöntőjét, majd amikor főrabbinak arról beszélt, hogy remélhetőleg négy év múlva is... találkozunk, többeknek elnyerte tetszését.

Motti Tichauer bejelenti, hogy 2019-ben Budapest rendezi a Maccabi Európa Játékokat

Szombat este a gálavacsorán, a Zsófia főhercegné hajón mondhatni sokaknak leesett az álla. No, nem a jó ideig tartó beszédektől, a díjak átadásától

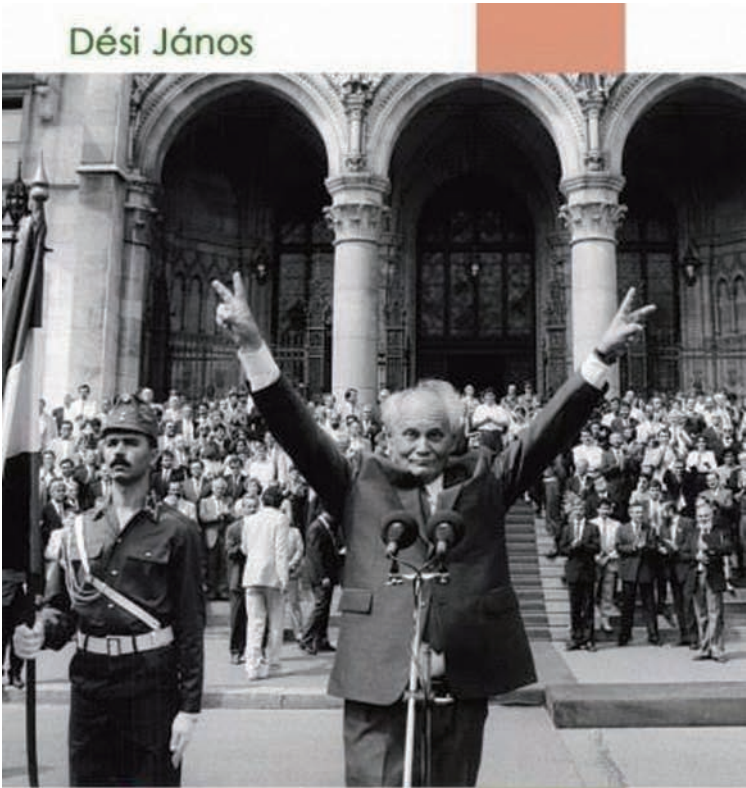
– persze közben is rendre tapsoltak. Hanem amikor elindult a hajó... Vendégeink nem győztek hol balra, hol jobbra fordulni, hogy a Dunáról is szemügyre vegyék Budapest nevezetességeit. Dolgoztak becsülettel a telefonok, „millió” kép készült, akadt, aki videóra vette a pazar látnivalókat a két kör során. A környezet, a látvány és remek vacsora jó hangulatot teremtett... Másnap pedig... No de, mire is vágytunk?! A Maccabi Európa Játékokon számos olimpiai és világbajnok vett részt. A magyar csapatban is szerepeltek korábban ismert sportolók, így a Polgár lányok, vagy éppen Európa-bajnokok. Október végén vált ismertté,

A Cipőknél

Árpi bácsi

A kis történetek a nagy emberekről tudják néha a legtöbbet elmondani. Ezért gondolt a Pesti Sólet állandó szerzője, Dési János arra, hogy Göncz Árpád emlékét úgy is megőrizhetjük, ha válogatnak a róla szóló anekdotákból, visszaemlékezésekből és néhányat belőlük közzétesznek. Nem életrajz, nem politikai elemzés ez a kötet, hanem egy igaz ember alakjának felidézése. Mikor megtudták, hogy Göncz Árpád már nincs velünk, felhívást tettek közzé a Facebookon, illetve a Klubrádióban, és abban a pillanatban özönleni kezdtek az emlékezések.

Emlékeznek többek között: Ara-Kovács Attila, Arató András, Markó Béla, Mécs Imre, Sas József, Tóth Zoltán, Tölgyessy Péter, Törzsök Erika, Vásárhelyi Mária, Végel László, Zappe Gábor, de más formában megszólal II. Erzsébet, II. János Pál pápa, Diana hercegné, Fülöp herceg, Hofi Géza, Kis János, Sebestyén Márta, Václav Havel és még sokan mások.

Licit az Exodus izraeli zászlajaért

December 2-án elárverezik a Palesztinába irányuló zsidó kivándorlás jelképévé vált Exodus hajó izraeli zászlaját: a jeruzsálemi nyilvános aukción 100 ezer dollárról (29 millió forint) indul a licit a kék-fehér lobogóért. Eladásra kínálják, az egyik utas jiddisül írt naplóját is 1500 dolláros kikiáltási áron.

Falfestmény a gyerekmentő ápolónőnek

A lengyel ápolónő, Irena Sendler nagyjából 2500 zsidó gyereket csempészt ki a varsói gettóból, saját életét is kockára téve ezzel. Irena 2008-ban halt meg, 98 évesen. Cieszyn városában csodaszép ajándékkal adóznak Irena emlékének: egy hatalmas falfestmény készült a nő portréjából, virágkoszorúval körülvéve.

Megalakult a Magyarországi Kóser Felügyelet

Múlt héten, a Budapesti Neológ Bét Din fenntartása alatt megalakult a Magyarországi Kóser Felügyelet, amelynek célja a magyarországi zsidóság számára a kóser ellátás mind teljesebb körű biztosítása. A Felügyelet alapító tagjai Dr. Frölich Róbert országos főrabbi, Darvas István a Scheiber Sándor utcai körzet rabbija és Radnóti Zoltán a Rabbitesület elnöke, a Lágymányosi Bét Sálom zsinagóga rabbija. A Felügyelet elsődleges célja a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége intézményei és taghitközségei számára a teljes körű kóser ellátás biztosítása, a kóserügyi bizonyítvány kiadása.

A Felügyelet igény esetén szaktanácsadói szerepet is ellát olyan ételmeiszergyártóknál vagy konyháknál, ahol a kóserügyi igény felmerül. Amennyiben azok a szakmai konzultáció után az előírt kóserügyi kritériumnak megfelelnek, erről hivatalos igazolás (hekszer) kiadását is biztosítja.

Tóra-tolvajokat fogtak

Egy Tóratekercsek rablására szakosodott bandát fűelt le az izraeli rendőrség. A feltételezések szerint részben megrendelésre dolgoztak, Izraelben és külföldön is voltak „ügyfelek”.

A csoportot két Tiberiasban lakó ember irányította, tucatnyi tekercset loptak a városban és máshol is. Az egyik orgazda egy vallási tárgyakkal kereskedő jeruzsálemi üzletember volt. Széles körben terítette a lopott tárgyakat, helyben is hirdette őket, a neten is árulta, várta a megrendeléseket a világ minden tájáról. Egy hiteles, kézzel írott Tóra-tekeres komoly anyagi értéket képvisel, sokszor egy évnél is tovább tart az elkészítése. Az ügy érdekessége, hogy Izraelben központi nyilvántartásban tartják számon a tekercseket, hogy a vevő – legális vásárlás esetén is – ellenőrizhesse, hogy honnan származik. A rendőrség azt is vizsgálja, hogy miért nem ellenőrizték ezt a forrást a vevők. A bűnszervezet két vezetőjén kívül még egy embert gyanúsítanak, a rendőrség őrizetbe vette őket.

Forrás: israelnationalnews.com

„Mindig másképp” - Zorán koncert - Unplugged

Huszonhárom év után ismét akusztikus koncerttel örvendezteti meg rajongóit Zorán 2016. március 20-án, a Budapest Kongresszusi Központ-ban. Sőt, a „mindig másképp” jegyében ezúttal vonósnégyes is megszólal a különleges esten. Zorán gyönyörű, érzelmeket felkavaró dalai felnőtt mesék az életről, annak megkapó és nehéz pillanatairól. A művész minden évben keresi, milyen újdonsággal lepheti meg rajongóit, adhat számukra új élményeket, így 2016-ra egy új, színvonalas produkcióval készül: akusztikus hangszerezéssel adja elő dalait.

Zorán szerzeményeit ilyen felállásban utoljára 1993-ban hallhatta a publikum, amikor unplugged koncertsorozattal ünnepelte pályafutása harmincadik évfordulóját. Az akusztikus koncertek varázsa, hogy az elektronikától teljesen lecsupaszított előadás még intimebb, még közvetlenebb aurát ad a daloknak, ezért a repertoár számos darabját áthangszerelték, sőt - még egy kis izgalmat belecsempészve - a koncerten vonósnégyesek is szerepet kapnak. Hiszen ahogy a szlogen is mondja: „mindig másképp!”.

További információ és jegyrendelés: www.zoran.koncert.hu

Négy díjat nyert a hétvégén a Saul fia

Hétvégén (november 21-22) Zágrábban, Stockholmban, a lengyelországi Bydgoszcz-ban az operatőrök legnagyobb nemzetközi seregszemléjén és Londonban is díjazták a hétvégén Nemes Jeles László Saul fia című filmjét. A Saul fia a magyar filmek közül elsőként nyert fődíjat a zágrábi nemzetközi filmfesztiválon. A stockholmi nemzetközi filmfesztivál zsűrije a legjobb rendező díjával méltatta a magyar filmet, és indoklásában kiemelte, hogy a Holokausztt filmes ábrázolása korábban „sosem volt ennyire mellbevágó”.

A lengyelországi Bydgoszczban, Camerimage filmfesztiválon Erdély Mátyást, a Saul fia operatőrért a rangos Bronz Béka-díjjal tüntette ki a szakmai zsűri. Míg Londonban a több városban megrendezett zsidó filmfesztiválon (UK Jewish Film Festival) idén először adták át a legjobb első filmnek járó elismerést, amelyet szintén a Saul fia nyert el.

ezren látták és továbbra is a mozik műsorán van, míg Amerikában december 18-án tűzik műsorra a mozik. A nemzetközi forgalmazási jogok értékesítésével megbízott ügynökség pedig több mint 50 ország forgalmazójának értékesítette eddig a Saul fiát. (MTI)

Pesti Sólet menü a Laky Konyha receptjei alapján

Húsleves maceszgombóccal

Hozzávalók: 1 kg marhahús, 4-5 sárgarépa, 2-3 fehérrépa, negyed zeller több darabban fél karalábé, több darabra vágva, 1 kis fej hagyma, 1 kis darab egész gyömbér, lehet friss, vagy szárított, só, bors

Maceszgombóchoz: 3 egész tojás, 3 csapott evőkanál libazsír, 9-10 evőkanál maceszdara, só, őrölt bors, őrölt gyömbér

Elkészítés: A levest a szokásos módon készítjük, a húst hideg vízben rakjuk fel, magas fokra, amikor feljön a szürkés hab, még forrás előtt, alacsonyabb hőfokra állítjuk, lehabozzuk, belerakjuk a zöldséget, fűszereket és készre főzzük. A tojást a zsírral és a fűszerekkel jól elkeverjük, majd belerakjuk a maceszdarát. A masszát legalább fél órát állni hagyjuk, majd a levest felforraljuk, a gombócokat vizes kézzel beleformáljuk, a hőfokot lejjebb vesszük, és minimum 20 percig főzzük, közben merőkanállal óvatosan megforgatjuk őket.

Sült libacomb párolt lila káposztával

Hozzávalók: 3 evőkanál libazsír, 6 db libacomb, 30 dkg vöröshagyma, 4 gerezd fokhagyma, 2 db paradicsom

Párolt káposzta: 2 fej lilakáposzta, 3 ek. étolaj, 2 fej vöröshagyma, 1 ek. citromlé, 2 ek. kristálycukor

Elkészítés: A libacombokat a libazsírral kikent tepsibe helyezzük, és őrölt borssal, sóval megszórjuk, rárakjuk a szeletelt vöröshagymát, a fokhagymát és a darabolt paradicsomot. Kevés vizet öntünk alá, és egy órán át fóliával betakarva pároljuk, a fóliától megszabadulva közepes hőmérsékletű sütőben 40 percig aranybarnára sütjük. Közben elkészítjük a párolt káposztát: a négyfelé vágott káposztából kivájjuk a torzsáját, s vékony laskára vágjuk. Megdinszteljük, időnként kevergetve, kevés vízzel felöntve (ha kell, többször is), fedő alatt puhára pároljuk. Végül megfűszerezzük és beleöntjük az ecetet vagy a citromlét és a cukrot.

Flódni

Hozzávalók: 50 dkg liszt, 25 dkg margarin, 60 dkg cukor, 3 tojássárgája, kb. 7 dl bor, 1 kg alma, 20 dkg darált dió, 20 dkg darált mák, 1 üveg szilvalekvár, 1csomag mazsola, 2 evőkanál baracklevár, fahéj, őrölt szegfűszeg, reszelt narancshéj.

Elkészítés: Máktöltelék: a darált mákot borral felfőzzük, cukrot, mazsolát, reszelt narancshéjat és baracklevárt teszünk bele. Diótöltelék: a darált diót borral felfőzzük, cukrot, mazsolát keverünk bele. Valamennyi tölteléket kihűtve tesszük a tésztaá. A lisztet, a margarint, a tojássárgáját, ízlés szerint cukorral és borral könnyen gyúrható tésztává gyúrjuk. Öt részre osztjuk, az egyik egy kicsit nagyobb legyen. Vékonyra nyújtjuk, s a nagyobb tésztával kibéleljük a tepsit, majd erre máktölteléket kenünk. Ráhelyezzük a következő tészta lapot, amelyre a szeletekre vágott, borban párolt alma kerül. Újabb tészta lap, amelyre diótölteléket halmozunk. A negyedik réteg a szilvalekváré, amelyet beborítunk az utolsó tészta lappal, tojássárgájával megkenjük, s lassú tűzön sokáig sütjük.

Zsinagógák a nagyvilágból – Diósgyőr Képeslapok – képes történelem (XLVI. rész)

Immár négy éve, egy 1400 darabból álló magángyűjtemény segítségével járjuk be a világot, az országot hónapról-hónapra bemutatunk egy-egy lapot, a hozzá tartozó ismeretekkel, érdekességekkel. A gyűjtemény az 1890-től 1945-ig megjelent, zsinagógákat ábrázoló, illetve a zsidósággal, a zsidó emberekkel, szokásokkal stb. foglalkozó lapokat tartalmazza. Legújabb helyszínünk a Borsod megyében található Diósgyőr.

Fontos történelmi helyszín, az elmúlt szocialista rendszer nehézipari központja volt, így az ország egyik legjelentősebb acélipari stratégiai pontja. Ipari múltja azonban már az ősidőkre tehető, mivel a környéken található vasból készítettek szögeket, majd a technika fejlődésével komolyabb termékeket, gépeket is. Középkorban épült vára sűrűn látogatott turisztikai célpont, amely már a magyar uralkodók számára is kedvelt pihenőhely volt. Diósgyőr és környéke azonban már az őskor

zsidók közül sokan munkásként dolgoztak a helyi nehéziparban, kohókban, gyárakban. Később a gazdasági fejlődéssel, és a demokratikusabb törvényekkel válhatott ki közülük az új értelmiségi, gazdasági réteg.

Az 1850-es években közel 60 zsidó család élt Diósgyőrben. Rendelkeztek egy kisebb imaházzal, majd 1870-ben megalakították a saját, önálló hitközségüket is. Fejlődésnek indult a hitközség, és annak élete. A zsinagógán kívül 1879-ben

tudtak helyezkedni mérnökként a helyi nehéziparban, de számos ügyvéd, orvos, újságíró is Miskolcon keresett magának állást. A világháború és a forradalmak időszaka érzékenyen érintette a helyi közösség tagjait, mert a besorozottakból sokan soha nem tértek vissza családjukhoz. 1938-ig nagyjából visszatért a „nyugalom”, de azt követően a zsidótörvények, majd a deportálások teljesen megtépázták az addig szépen fejlődő diósgyőri hitközséget.

visszatérő ugyan megpróbált új életet kezdeni, szándékukban volt a hitközségi életet megindítani. A maroknyi túlélő állította a zsidó temetőben 1947-ben a mártír emlékművet is. Talán a náci-nyilas rémuralom túlélést követő egyik legnagyobb traumuma volt, hogy 1946-ban a kommunisták által szorgalmazott, és a helyi munkások által támogatott „feketézők elleni” tömegtüntetés kisebb zsidóellenes pogromba torkolt.

kezdeté óta lakott terület volt. A helyi zsidóság számára tiltott lakhatási övezet volt az 1800-as évek kezdetéig Miskolc, vagy Diósgyőr. A közelben lévő Hejőcsabán tudtak csak letelepedni. Bár ott korábban görög származású bevándorlók foglalkoztak kereskedelmi és pénzügyekkel, a zsidók, lévén, hogy mással nemigen foglalkozhattak, csatlakoztak az ott lévő görögökhöz, és ők is ezekkel a megélhetési formákkal tengették életüket. Változást csak a XVIII. század első fele hozott, onnantól kezdve vált számottevő tényezővé a városba betelepедhetett zsidóság. Eleinte a

iskolájuk épült, volt saját mikvéjük, és Chevra Kadisa egyletük. Bár kevésbé ismert, Diósgyőrben még az 1860-as években létrehoztak egy zsidó temetőt is, amely manapság retentően elhanyagolt állapotban van. A környékbeliekkel együtt, a Diósgyőrben élő zsidók is ortodoxok voltak, szigorúan betartva a vallás törvényeit. A közösséget Grósz Vilmos rabbi vezette, mellette volt rabbi helyettes, és kántor is szolgált. Szervezetileg ugyan önálló hitközségnek számított, mégis a miskolci hitközség ún. fiók-hitközségként kezelte. A századfordulóra már többen el

Az érdekesség kedvéért álljon itt egy számadat, az 1930-as években csak 80 bejegyzett izraelita vallású egyént jegyeztek be a nyilvántartásba, 1944-ben viszont már 217 főt. A munkaszolgálat bevezetésével majd 150 embert vittek el hadi feladatok ellátásra, aztán 1944. június 5-én, a városban maradt zsidó lakosokat (kb. 70 fő) a környékbeli zsidókkal együtt deportálták Auschwitz-Birkenau haláltáborba. Ebben a transzportban vesztette el a közösség rabbiját, Stein Ferencet és annak családját is. Kevesen élték túl a megpróbáltatásokat és a haláltáborokat. A néhány

1948-ban az államosítás, a demokrácia halvány árnyalatának hiánya és a megcsappant helyi zsidó jelenlét arra ösztökölte a megmaradt közösség tagjait, hogy elhagyja a várost, sokan az országot is! A megmaradt zsidó emlékek nagy része elpusztult, vagy az 1960-1970 közötti időszakban áadták az államnak, amely az esetek nagy részében a romos épületeket pénz és funkció hiányában, elbontatta. Következő számunkban nyugatra tartunk, Zalaegerszeget nézzük meg.

Dési János

Jeruzsálemi nap

Tudom, hogy november vége van lassan, de az a helyzet, hogy egy narancsfa alatt ülök a napon, és hülye fejfel a pesti híreket olvasom. Szörnyűek. Meg persze a Facebookon figyelem, hogy ki talált már megint egy cuki macskás gif-et, ki mit ebédelt, és milyen vicces videót talált az előbb. A narancsfa egyébként Gyuri kertjében található, a kert pedig Jeruzsálemben. Süt a nap, ránk ereszkedik a csend, mindjárt itt a szombat.

A buszok már nem járnak, az emberek többsége otthon már. Béke és nyugalom, ahogy az illik. Ősszel hamar bejön a szombat, nekem is igyekezniem kellet, ha haza akartam érni még időben. Mondhatni, idilli a helyzet, vagy még annál is jobb egy kicsit.

Délelőtt a városban mászkáltam. Egy kávéházban az egyetem egyik professzorával beszélgettem. Alig találtunk helyet, minden tömve, vidám fiatalok korzóznak fel alá.

– Hát úgy néz ki, mint ahol mindenki a háta mögé néz állandóan, nehogy megkéseljék? – kérdezi magabiztosan. Ránevetek, mert persze hogy nem úgy néz ki. Mindenki jókedvű, napsütötte. Ennél sokkal jobbat elképzelni sem lehet. Persze, akadnak azért problémák is. A kertjében a citrom idén harmadszorra már nem biztos, hogy beérik. Kicsit borongunk hát a világ kegyetlenségén.

Aztán én sétálok tovább. Az Óvárossal szemben, ott a malomnál gyors klezmer hasít bele a csöndbe. Brummog a harmonika, vidáman trillázik hozzá a klarinét. Esküvő ez a javából. Még jó, hogy egy kis időre csatlakozom a vidám csapathoz. A lányok csinosak, a fiúk feszek, a gyerekek meg táncra perdülnek, háttérben az Óváros tornyaival.

Na, mi kell még?

A Damaszkuszi kapunál megyek befelé az Óvárosba. Itt aztán tényleg minden van. Keffiás arabok, sramlis ortodoxok, turisták a világ minden szegletéből. Keresztény zarándokok, a száz sékelért bérelhet, keresztel a hátukon. Itt jegyzem meg, pár éve, még ötvenért lehetett szerezni nagyon jó, majdnem Krisztus korából származó darabot. De mit számít a pénz, ha a Via Dolorosan mehetünk az Ecce Homo ív felé.

És persze a Kótel. Oda most nem kanyarodom el, annyi időm nincs, és ott nem lehet sietni. Annak meg kell adni a módját. Ráadásul kívánságok sorát hoztam el a barátaimtól, amelyeket el kell rejtenem a Falban. Erre majd talán vasárnap szá-

nok egy egész délutánt. Fordulok hát vissza, és csak az vigasztal, két nap és tutira itt leszek. Aki már volt itt, tudja, miről beszélek, aki meg nem, az sürgősen próbálja ki. A Cion térnél egy gyors, és meglepően drága Bar Kochba sör, de ezt azért most megérdemlem. Sétálok felfelé a Jaffa-n, nézem a szembejövőket. Nagy cekkerekkel szakállas ortodoxok, kacsázó léptekkel sietnek, hogy még a szombat bejövetele előtt hazaérjenek.

Egy-egy fegyveres, elvétve rendőr is feltűnik, de jele annak, hogy a világsajtó az itteni támadásokkal van tele, nincs. Süt a nap. A szép villamos csilingelve próbálja rávenni a korzózókat, hogy mégse a sínen szambázzanak tovább.

A piacig még elgyaloglok, ez a másik nagy kedvencem. A piacot mindenütt a világon meg kell nézni. Hát még Jeruzsálemben, ahol annyi csodálatos alak gyűlik össze itt. Aztán az automatából veszek egy jegyet. Nem megy könnyen, mert szerencsétlenkedésemem látva vagy fél tucat ember gyűlik körém és ad mindenféle nyelveken tanácsot, hogy mégis melyik gombot nyomjam meg ahhoz, hogy jegyhez juszak. Aztán egy etiópiai zsidó, fálassa, és egy oroszul beszélő fiú

oldja meg a problémámat. S hosszú idő után először veszem hasznát, hogy valaha oly sokat küzdöttem, kevés eredménnyel, az orosz igék ragozásával.

Elöttem pajeszos fiúk, mellettem egy katona egy nagy gépfegyverrel, amelyik csöve mindig beleakad egy roszszul öltözött izzadó, fejkendős nő cekkereibe. Oldalt egy srác fel sem néz az imakönyvből, magában mormol, majd a végállomáson szólni kellene neki, hogy ne maradjon fent.

Lassan otthon.

Kérdés nélkül mesélem, merre jártam, milyen nagyszerű volt minden. Hátul megy a tévé, szirénázó autók, rendőrök, valami összetört autó.

– Jaj, mi történt már megint? – kérdem. Két embert lőttek agyon, valahol Hebronnál. De villan a képernyő és megy tovább a vidám, zenés esztrádműsor. A szombat húsleves is lassan kész.

Milyen napom is volt?

Várkonyi Tibor

Thomas Mann és Wagner világa

Valahogyan úgy vagyunk, mi zsidó zenekedvelők, hogy közülünk sokan kedveljük Richard Wagner muzsikáját, de miközben hallgatjuk, nem tudunk megfeledkezni arról, hogy ez a germán is megveszekedett antiszemita volt. Akárcsak magyar cimborája és kortársa, Liszt Ferenc.

Aztán eltöprengünk, ostoba nézet ez az elfoglaltság, tudni kell elválasztani az emberi gyarlóságot az alkotói zsenitől, miért is fosztanánk meg magunkat az örömtől. Mint teszi két kiváló zsidó karmester, a New York-i Metropolitan opera főzeneigazgatója, James Levine, és a Wagner fészek, Bayreuth egyik mai vezetője, Daniel Barenboim. Mindkettőjüket a XXI. század nagy Wagner tolmácsoló hozzáértőinek tekintik.

lataiban már céloz rá, milyen mértékben élhet majd a göbbelsi propaganda gépezet ezzel a Wallhalás, a wagneri életmű gerincét alkotó szellemvilággal. Mann természetesen beépíti vizsgálódásaiba a Niebelung gyűrűjét, ezt a misztikus germán környezetet, amelyre Hitlerék később mondhatni egész uralmuk gondolati hátterét építették, de ostobaság volna Wagnert ezzel gyanúsítani. Legelfogultabb pillanataiban sem

hattyú vontatta lovag is, azért kell útra a menynek országából, hogy védelmébe vegye az öccse eltüntetésével megvádolt Elzát, nagy szerelmét a rágalmozókkal szemben, örökre kezét kérje. Azzal a föltétellel, hogy Elza követi az istenek óhaját, a kiválasztott hölgy nem érdeklődik megmentőjének eredete iránt. Amit az áskálódás áldozataul esett dáma ostobán nem követ, így boldog frigy helyett borzalmas tragédia áldozata lesz. Mozart operái életművét is a szerelem töltötte ki, de az ő lelkivilága Wagnerével ellentétben derűlátó volt, nála a Don Giovanni kivételével a párok boldogan révbe érnek, Ámor arat diadalt.

Wagnernél ez vegyesen jelentkezik. Legszebb szerelmi drámája, az alkotói korszak közepén született Trisztán és Izolda kettős halállal végződik. Fennkölttel és gyönyörű zenei nyelven, de elvontan, csak az igazi Wagner rajongók lelkesednek érte mód fölött, a többiek számára a megemésztése nehéz, szinte megközelíthetetlen. Viszont a csodálatos Nürnbergi mesterdálnok jellegzetes wagneri muzsika ugyan, de szélesebb „fogyasztói réteg” számára csaknem mozarti „könnyűségű”, ha ez a jelző egyáltalán rá illeszthető erre a zenei csodára.

Bár az igazi csoda az, hogy ez a komor mester, amilyen Wagner volt, bebizonyította, hogy a hidelemmel ellentétben mennyire volt neki is humorérzéke. A Nürnbergi nem csupán jelzésében vígopera, minden hangjegyében az, sziporkázik, derűs a végkifejlete, a csizmadia mester bölcsessége és a pár, a szépséges leányzó, Pogner Éva és a költő lovag, Stolzingi Walter egymásra találása, az operairodalom egyik legszebb gyöngye. Habzó, áradó dallamaival.

Van aztán még egy nagy tanulsága, amit Thomas Mann nem győz kiemelni, korunk egyik legörvendetesebb jelensége. A második világháború után lepergett évtizedek nagy meglepetése lett, hogy a nácizmusból kikecmergett (Nyugat) Németország milyen gyorsan és magabiztosan talált magára. Konrad Adenauerrel, Helmut Kohllal, Willy Brandt-tal, Helmut Schmidttel és napjainkban Angela Merckellel Európának talán legszilárdabb demokráciája lett. A nácizmus borzalmait után, Wagner Mesterdálnokok-ja azt mutatja meg csodálatosan, hogy az elmúlt évszázadokban a szorgalmas mesteremberek világa, a maga korában az egyik legfejlettebb polgári társadalom volt, a mai szövetségi köztársaság történelmi elődje. A nácizmus főtelmes közjáték, amelyet a németek sem feledtek el, de igen hamar túljutottak rajta. E megértéshez segít közel jutni Thomas Mann rajongása is, noha maga Wagner életműve egyáltalán nem könnyítette meg a folyamatot.

Richard Wagner

Ezen morfondíroztam, és megerősítésül könyvespolcomhoz fordultam. Ahhoz az író óriáshoz, aki vitathatatlanul „tösgyökeres” német, és a nácizmus, a hitlerizmus egyik legnyíltabb szavú bírálója, megvetője volt. Thomas Mannhoz. Aki megalkuvást nem ismerve hátat fordított a nyers embertelenség birodalmának. Elég későn, 1963-ban adta ki a német S. Fischer Verlag Mannak „Wagner és korunk” című tanulmány kötetét, azzal az alcímmel, hogy „Írások, elmélkedések és levelek”. Ezt aztán igen gyorsan, két esztendő alatt lefordította Keszi Imre, Wagner egyik magyar csodálója, mellesleg ismert zsidó költő és zeneesztéta. A kötet egyik legszebb és gondolatilag leggazdagabb esszéje az 1933 áprilisában írt „Wagner szenvedése és nagysága” című csodálatos elmélkedés, amely még éppen Hitler hatalomra jutásának hajnalán fogant meg. Mégis Thomas Mann előrelátását méltatja, hogy egyes gondo-

juthatott eszébe a komponistának, hogy a világtörténelem egyik, ha nem legszörnyűbb rémulalma, erre a misztikára építi majd gonoszságait. Thomas Mann főntartás nélkül Wagner rajongó volt, lelke mélyéig hatott rá ez a varázslatos alkotói munka. Nem kerülheti meg természetesen, hogy említést tegyen a misztikus Niebelung legendáról, a négy összefüggő operáról, a Rajna kincséről, a Walkürről, a Siegfriedről és az Istenek alkonyáról, amely később, a mai napig a Bayreuth-i ünnepi játékok fő produkciója. Mellesleg a XXI. század DVD termésének legkorábbi dísz darabja az a terjedelmes kiadvány, amelyen Barenboim tolmácsolja a sorozatot. Nem, Thomas Mann elsősorban nem ezt elemzi, hanem a szerelem csodálatos motívumait a wagneri életműben. Mert misztikus legendák ide vagy oda, ezt a hatalmas zenei költészetet zömében csak ezek töltik ki. Még a Lohengrin, ez a

Koncert az Élet Menete javára

November 8-án kétszer is megtelt az Élet Menete Alapítványa oktató programjainak javára rendezett jótékonysági koncertekre a Dohány utcai Zsinagóga. Délután, Halász Judit várta dalaival a kicsiket, akik egy „Sok-színű mesék” című mesekönyvet is kaptak. A gyerekek felváltva nézték boldogan a színpadot és énekeltek, illetve lapozgatták a könyvet. Este Müller Péter Sziámi és barátai: Eszenyi Enikő, Hernádi Judit, Szulák Andrea, Jávori Ferenc Fegya, Rátóti Zoltán, Stohl András, Szabó Ádám (harmonikás), Szakcsi Lakatos Béla, Tolcsvay László, továbbá Darvas Ferenc adott koncertet Best of Leonard Cohen magyarul címmel. Az Alapítvány jövőre is szeretettel várja programjain az érdeklődőket www.eletmenete.hu

Fotók: Az Élet Menete Alapítvány

Fotó: Szentgyörgyi Ákos

Idén november 22-én adta át a „Magyarországi Zsidókért” díjakat, valamint a Mazsihisz tudományos pályázatán nyert dolgozatok elismerő okleveleit a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége a Síp utcai székház dísztermében. A 2005-ben alapított elismerésben a díjazottak között volt templomunk örökös orgonistája, **Lisznyay-Szabó Mária**. A laudáció kiemelte, hogy egész életében a Dohány-templomot, a zsidó zenei életet és a magyarországi zsidóságot szolgálta. A méltán megérdemelt díjhoz gratulálunk, kívánunk további boldog, békés, áldásos életet Lisznyay Máriának!

Vendégünk volt a Hegedűs

2015. október 31-n a sálesüdesz keretében a Hegedűs Gyula utcai körzetet láttuk vendégül, Dr. Schöner Alfréd főrabbi és Müncz László elnök vezetésével. A kellemesen eltöltött harmadik étkezésen Nádel Tamás és Müncz László elnökök köszöntötték a mintegy 100 résztvevőt, Schöner Alfréd és Frölich Róbert főrabbi tartottak Tóra-magyarázatot. Az eseményt megtisztelte részvételével a MAZSHISZ és a BZSH vezetősége. Heisler András MAZSIHISZ-elnök a legutóbbi, római és montenegrói látogatásairól tartott beszámolót.

A luxemburgi miniszterelnök a Dohányban

Luxemburg miniszterelnöke, Xavier Bettel múlt vasárnap (22-én) meglátogatta a Dohány utcai zsinagógát. A luxemburgi politikus és házastársát, Gauthier Destenayt dr. Frölich Róbert országos főrabbi,

Fotó: Szentgyörgyi Ákos

zsinagógánk vallási vezetője, valamint Ács Tamás, a BZSH elnöke kalauzolta végig a zsinagógában, ahol röviden ismertették az épület történetét, valamint a magyarországi zsidóság jelenlegi helyzetét. A miniszterelnököt lenyűgözte Európa legnagyobb zsinagógája.

Korábbi EP elnök zsinagógánkban

November elején a MAZSIHISZ-nél tett látogatást Dr. Hans-Gert Pötering, az Európai Parlament volt elnöke, jelenleg a Konrad Adenauer Alapítvány elnöke, valamint Frank Spengler, az alapítvány magyarországi képviselő vezetője. Megbeszélést folytatott Heisler Andrással, a MAZSIHISZ elnökével a 2014-es emlékévi tanulságairól, az emlékezetpolitikai problémákról, a szoborállításokról, a magyar zsidóság helyzetéről.

Fotó: Szentgyörgyi Ákos

Főrabbinck, dr. Frölich Róbert országos főrabbi pedig körbevezette Hans Pöteringet és munkatársait Európa legnagyobb, a világ második legnagyobb zsinagógájában, a Dohányban. Az EP volt elnöke az emlékezés követ helyezte el az Emanuel Emlékfánál. Bővebben, több képpel erről, és sok minden másról a www.dohany-zsinagoga.hu oldalon, vagy a körzet facebook oldalán.

Meghívó

A Dohány utcai körzet az Alapítvánnyal együtt szeretettel meghívja a körzet tagjait egy közös múzeumlátogatásra.
2015. december 13-án 14 órára várjuk a kedves érdeklődőket az előzetes jelentkezés után a **Ludvig Múzeum bejáratánál**.
Jelentkezni Dr. Zallel Jánosnál lehet személyesen, vagy a kora esti órákban a 06 30-200-9997 telefonszámon, 2015. december 5-ig.
A kiállításra a belépő 1900 Ft, amelynek majd háromnegyedét az Alapítvány átvállalja, így a jegy ára fejenként **500 forintba kerül**.

Vezetőség

FőRobink 50!

Bensőséges ünnepség keretében, november 14-én köszöntöttük főrabinkat 50. születésnapja alkalmából.

A DOHÁNY KÖRZET DECEMBERI PROGRAMJA

Minden hétköznapi reggeli ima 7:30, esti ima 17:00 a Talmud-Tórában, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel ima 8:00, esti ima 17:00 a Talmud-Tórában. A téli időszámítás idején az esti imák 17:00-kor kezdődnek! Minden szerda délután *ultiklub* 13:00-tól a Talmud-Tórában.

December 1.

December 3.

December 4.

December 5.

December 6.

December 8.

December 10.

December 11.

December 12.

December 13.

December 15.

December 17.

December 18.

December 19.

December 22.

December 25.

December 26.

Betérési tanfolyam a Talmud-Tórában 17:00; *Talmud-Tóra gyerekeknek* a Hevesi-teremben 17:30

Felnőttoktatás 17:00

Esti ima a Hősökben 17:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában

Reggeli ima a Hősökben 9:30; Esti ima és *sálesüdesz* a Talmud-Tórában 15:45

Chanukka-ünnepség a Goldmark-teremben 15:00, utána ima a Talmud-Tórában 17:00

Betérési tanfolyam a Talmud-Tórában 17:00; *Talmud-Tóra gyerekeknek* a Hevesi-teremben 17:30

Felnőttoktatás a Talmud-Tórában 17:00

Esti ima a Hősökben 17:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában

Reggeli ima a Hősökben 9:30; Esti ima és *sálesüdesz* a Talmud-Tórában 15:45

*Látogatás a Ludwig-múzeumban** 14:00; esti ima a Talmud-Tórában 17:00 majd *Chanukka-búcsúztató* a Templom udvarán 17:30

Betérési tanfolyam a Talmud-Tórában 17:00; *Talmud-Tóra gyerekeknek* a Hevesi-teremben 17:30

Felnőttoktatás a Talmud-Tórában 17:00

Esti ima a Hősökben 17:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában *Pesti Sólet* következő száma

Reggeli ima a Hősökben 9:30; Esti ima és *sálesüdesz* a Talmud-Tórában 15:45

Betérési tanfolyam a Talmud-Tórában 17:00; *Talmud-Tóra gyerekeknek* a Hevesi-teremben 17:30

Esti ima a Hősökben 17:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában

Reggeli ima a Hősökben 9:30; Esti ima és *sálesüdesz* a Talmud-Tórában 15.50, *a szombat kimenetele után polgári óévbúcsúztató party - a Goldmark-teremben.*

* jegyek (alapítványi támogatással) 500 Ft-ért jegyezhetők december 5-ig Zallel János alelnök úrnál a kora esti órákban: 06-30-200-9997, vagy Fülöp Ildinél: 06-30-539-4683.